

ТАҚРИЗИ

роҳбари илмӣ ба диссертатсияи Иброгимов Ҳошим дар мавзӯи “Методикаи ташаккули салоҳияти хонандагон дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути ҳалли масъалаҳои химиявӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.02-Назария ва методикаи таълим тарбия (химия)

Кори таҳқиқотии Иброгимов Ҳошим ба яке аз мавзӯҳои актуалӣ ва ҳамчун як ҷузъи ҷудонашавандаи муваффақияти касбӣ ва ҷустуҷӯи тарзу технологияҳои муносиби таълим ба ҳисоб рафта, ташаккули салоҳияти хонандагони муассисаҳои таҳсилоти умумӣ тавассути ҳалли масъалаҳои химиявӣ ҷалб карда шудааст, ки маҳз шахсияти хонанда, малакаҳои асосии маърифат ва усулҳои фаъолиятро ташаккул диҳад.

Дар диссертатсия мафҳум, ҳадаф, объект, мавзӯ, гипотеза, вазифаҳо, дараҷаи рушди илмиро муайян мекунад, ки марҳилаҳои таҳқиқотро тавсиф намуда, навовариҳои илмӣ, аҳамияти назариявӣ ва амалӣ ва заминаи методологиро нишон дода, муқаррароти ҷифзшавандаро муайян менамояд. Дарки ташаккули салоҳияти хонандагон тавассути ҳалли масъалаҳои химиявӣ ҳамчун муносибати низомманд ба таълими ҳалли онҳо, ҳамчун ташаккули тафаккури химиявии хонандагон имконият фароҳам меорад.

Вобаста ба ин, фаҳмиши ҳадафи таҳсилоти олий тағйир меёбад. Ҷойи аввал дар ин ҷо ошкор сохтан ва интиҳоб кардани мундариҷа, шакл, методҳои ташаккули салоҳиятҳои хонандагон дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ тавассути ҳалли масъалаҳои химиявӣ аст ва имкониятҳои истифодаи методикаи нав тибқи технологияҳои инноватсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Бо назардошти аҳамиятнокии мавзӯ, инчунин ба он диққати махсус додан зарур аст, ки он имкониятҳои истифодаи методикаи “занҷир” дар раванди таълими муассисаҳои таҳсилоти умумӣ ва ташаккули салоҳиятҳои хонандагони синфҳои 8-11 тавассути ҳалли масъалаҳои химиявӣ ошкор карда шудаанд. Ҳамаи инҳо далелҳои алоқамандии мушкилоти таҳқиқотро нишон медиҳанд.

Муқаррарот ва хулосаҳои назариявӣ ба тавсияҳои мушаххас оид ба роҳ мондани ташаккули салоҳиятҳои калидии талабаҳо дар машғулиятҳои химия; муайян кардани мундариҷаи мафҳумҳои «салоҳият», «босалоҳият», ҳамчунин нишондиҳандаҳои онҳо оид ба фанни химия дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ равона карда шудаанд; таҳлили ҳамкориҳои талабаҳо аз рӯи методи «занҷир» дар раванди ташаккули салоҳиятҳо тавсияҳои илмию методӣ асос шуданд.

Натиҷаҳои таҷрибаҳои педагогӣ оид ба ташаккули имкониятҳои истифодаи методикаи “занҷир” дар раванди таълими муассисаҳои таҳсилоти умумӣ ва ташаккули салоҳиятҳои хонандагони синфҳои 8-11 тавассути ҳалли масъалаҳои химиявӣ татбиқ ва баррасӣ карда шудааст. Самаранокии татбиқи методи нави «занҷир» зимни таълими ҳалли масъалаҳои химиявӣ ба як нуктаи хеле муҳим, яъне ба ягон кас ёд додани дониши худӣ хонанда така мекунад, ки дар раванди чунин таълим 95%-и маълумот дар хотири ӯ нақш мебандад.

Ҳангоми муайян кардани натиҷаҳои тадқиқот дар шаклҳои гуногуни фаъолият, аз ҷумла дар машғулиятҳои химия дастурҳои оид ба ҳалли масъалаҳо барои омӯзгорон баҳри истифода таҳияшуда ба назар гирифта шуда, таъсири ҳамкориҳои хонандагон дар шакли нишондиҳандаҳои беҳтаршудаи рейтингӣ зоҳир намуд.

Инчунин, дар чараёни таҳқиқоти диссертатсионӣ оид ба роҳҳои ҳадафманди татбиқи меъёрҳои интихоби масъалаҳои химиявӣ тибқи дастур барои омӯзгорон ва таснифи таҳия гардидаи масъалаҳои химиявӣ ва истифодаи арзишҳои таълимӣ ва гузаронидани озмоиш дар ташаккули салоҳиятҳои хонандагон дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ вазифахоро пурра иҷро гардида, ба натиҷаҳои назаррас ноил гардид.

Хулосаҳои назариявӣ, таклифҳо ва пешниҳодҳои Иброгимов Ҳ. дар мундариҷаи умумии рисолаи номзадӣ ва дар мундариҷаи умумии автореферати рисолаи номзадӣ инъикос ёфтааст.

Иброгимов Ҳ. дар давоми фаъолияти меҳнатӣ кори илмӣ зиёда аз 5 мақола, аз он ҷумла 3- мақолаи илмӣ вобаста ба мавзӯ, ки аз тарафи КОА эътироф гардида, 2- мақолаи илмӣ вобаста ба мавзӯи диссертатсия

дар рӯзнома ва маҷаллаҳои байналмиллалии илмӣ ва амалии Федератсияи Руссия аз ҷоп баромад. Инчунин 13 дастур ва китоби дарсӣ таҳти мавзӯи “Намунаи ҳалли масъалаҳои химиявӣ (ғайриорганикӣ)”, “Намунаи ҳалли масъалаҳои химиявӣ (органикӣ)”, “Китоби дарсӣ аз фанни «Химия»” барои синфҳои 8 ва 9, “Дастури ёрирасон аз фанни химияи ғайриорганикӣ”, “Тест аз фанни химия” барои синфи 9, 10, 11, “Роҳнамои фанни химия, синфи 8 ва 9-ум” ки аз тарафи Вазири маориф ва имлӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Қарори мушовара ва илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ гардидааст, аз ҷоп баромад.

Рисолаи номзидии Иброғимов Ҳ. таҳти мавзӯи “Методикаи ташаккули салоҳияти хонандагон дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути ҳалли масъалаҳои химиявӣ” ба анҷом расида ба масъалаҳои мубрами педагогӣ нигаронида шудааст.

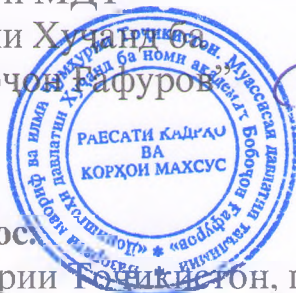
Аз ин лиҳоз, барои дарёфти дараҷаи илмӣ назария ва методикаи таълим ва тарбия (химия) пешниҳод карда мешавад.

Роҳбари илмӣ: доктори илмҳои педагогӣ, профессори
МДТ “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба
номи академик Бобочон Ғафуров”

Азизов Абдулатиф
Абдуҳалимович

Имзои А.А. Азизов-ро тасдиқ мекунам:
Сардори ШК ва КМ-и МДТ
“Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба
номи академик Бобочон Ғафуров”

Ашрапова З.Н.

Маълумот барои тамос:

суроға: 735700 Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Хуҷанд, к. Мавлонбеков- 1
тел. (+992)927474115. Почтаи электронӣ: ibragimov1954@mail.ru